

KKU Res.j. 2014; 19(2) : 233-244

<http://resjournal.kku.ac.th>

การหาค่าเหมาะที่สุดสองขั้นตอนแบบหลายเป้าหมายของโครงสร้างแบบแผ่นโดยใช้วิธีเรียนรู้แบบเพิ่มพูนโดยอาศัยกลุ่มประชากร

Multiobjective two-stage optimization of a plate structure using a population-based incremental learning method

ธวัชชัย คุณะ โคตร^{1*} และสุจินต์ บุรีรัตน์²
Tawatchai Kunakote^{1} and Sujin Bureerat²*

¹สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

²ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

*Correspondent author: kunakote@yahoo.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้นำเสนอกระบวนการออกแบบ 2 ขั้นตอนแบบหลายเป้าหมายและทำการประยุกต์ใช้วิธีเรียนรู้แบบเพิ่มพูนโดยอาศัยกลุ่มประชากรแบบหลายเป้าหมาย (Multiobjective Population-Based Incremental Learning, MOPBIL) กับ การหาค่าเหมาะที่สุด 2 ขั้นตอนแบบหลายเป้าหมายของโครงสร้างแบบแผ่น ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนแรก คือ การหา ทอพอโลยีเหมาะที่สุดหรือขั้นตอนการออกแบบเชิงแนวคิดซึ่งดำเนินการร่วมกับวิธีตัวกรองเอลิเมนต์พื้น (Ground Element Filtering, GEF) เพื่อลดจำนวนของตัวแปรออกแบบทอพอโลยีพร้อมทั้งป้องกันการเกิดตาหมากรุกบนโครงสร้าง และขั้นตอนที่ 2 คือ การหาขนาดและรูปร่างเหมาะที่สุดซึ่งเป็นขั้นตอนการปรับปรุงสมรรถนะของโครงสร้างจากขั้นตอนแรก และผลลัพธ์จากการตั้งค่าพารามิเตอร์ที่แตกต่างกันของวิธี MOPBIL ในการหาผลเฉลยของการออกแบบทั้ง 2 ขั้นตอน คือ ขอบหน้าพาริโต ทอพอโลยี และ ขนาดและรูปร่างเหมาะที่สุดของโครงสร้าง จะถูกนำมาเปรียบเทียบเพื่อประเมิน ประสิทธิภาพของวิธีเรียนรู้แบบเพิ่มพูน โดยอาศัยกลุ่มประชากร จากผลการทดสอบแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของวิธี เรียนรู้แบบเพิ่มพูนโดยอาศัยกลุ่มประชากร สำหรับการออกแบบ 2 ขั้นตอน และผลลัพธ์จากการตั้งค่าพารามิเตอร์ของ วิธี MOPBIL มีผลกระทบต่อสมรรถนะในการหาค่าเหมาะที่สุดเพียงเล็กน้อย

Abstract

This paper proposes a multiobjective two-stage optimization and investigates on the performance of a meta-heuristic namely multi-objective population based incremental learning (MOPBIL) for solving two-stage optimization of a plate structure. A design process consists of two stages as (1) topology optimization and (2) shape and sizing optimization. In the topology optimization process, the ground element filtering (GEF) is used to suppress checkerboard patterns on a structural topology and to reduce a number of design variables. MOPBIL with various sets of optimization parameter settings is applied to tackle both design stages. Comparative results based on the hypervolume indicator reveal that changes in parameter setting slightly affect MOPBIL search performance. Structural topology and structural shape and sizing results obtained from using MOPBIL are illustrated and compared. It is illustrated that the use of MOPBIL to find optimal shape and sizing of plate structure is effective and practical.

คำสำคัญ: ขั้นตอนวิธีวิวัฒนาการ วิธีเรียนรู้แบบเพิ่มพูนโดยอาศัยกลุ่มประชากร ขอบหน้า พารेट การหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุด การหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมที่สุด

Keywords: Evolutionary Algorithm, Multiobjective Population-Based Incremental Learning, Pareto Front, Topology optimization, Shape and Sizing Optimization

1. บทนำ

ในการออกแบบโครงสร้างหรือชิ้นส่วนทางกลนั้น จำเป็นต้องเป็นไปตามเป้าหมาย (objective) และต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขบังคับ (constraints) หรือสภาวะการใช้งานจริงของโครงสร้างหรือชิ้นส่วนนั้นๆ ปัจจุบันได้มีการประยุกต์ใช้ขั้นตอนวิธีวิวัฒนาการ (evolutionary algorithms) ซึ่งเป็นวิธีการหาค่าที่เหมาะสมที่สุด (optimization method) ร่วมกับระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์กับการออกแบบทางด้านวิศวกรรมเพื่อค้นหาโครงสร้างหรือรูปร่างที่เหมาะสมที่สุดของชิ้นส่วนให้เป็นไปตามเป้าหมายและต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขบังคับต่างๆ ที่ผู้ออกแบบต้องการ ขั้นตอนวิธีวิวัฒนาการนี้สามารถลดเวลาในการออกแบบได้มากเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการออกแบบดั้งเดิมที่ใช้วิธีการลองผิดลองถูก (trial and error) แรกเริ่มนั้นขั้นตอนวิธีวิวัฒนาการใช้กับปัญหาที่มีเป้าหมายเดียว แต่ปัญหาทางด้านวิศวกรรมนั้น โดยส่วนใหญ่มีมากกว่าหนึ่งเป้าหมาย (multiobjective) ในการออกแบบ เพื่อให้ครอบคลุมกับปัญหาและข้อกำหนดต่างๆ ในการออกแบบ ดังนั้นขั้นตอนวิธีวิวัฒนาการแบบหลายเป้าหมายในการออกแบบ (multiobjective evolutionary algorithms, MOEAs) (1-5) จึงมีบทบาทสำคัญสำหรับการแก้ปัญหาอื่นอีกทั้งวิธีการนี้สามารถให้ผลเฉลยที่อยู่ในรูปเซตของผลเฉลยที่ไม่ถูกรองง่า (non-dominated solutions) หรือ ผลเฉลย ‘พารेट’ (Pareto solutions) หรือ ขอบหน้าพารेट (Pareto front) ด้วยการรันเพียงครั้งเดียวเท่านั้น เมื่อเทียบกับวิธีที่ใช้อนุพันธ์ซึ่งต้องการจำนวนครั้งในการหาค่าที่เหมาะสมที่สุดเท่ากับจำนวนผลเฉลยในขอบหน้าพารेट ด้วยคุณลักษณะเด่นที่กล่าวมานี้ ปัจจุบันจึงมีการนำ MOEAs มาประยุกต์ใช้กับการออกแบบทางด้านวิศวกรรมอย่างกว้างขวาง เช่น การออกแบบหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมที่สุด (shape and sizing optimisation) ของโครงสร้างแขนรับแรงบิด (torque arm) (6) ซึ่งเป็นขั้นตอน

การออกแบบขั้นต้น (preliminary design) เพื่อปรับปรุงและเพิ่มเติมคุณสมบัติทางกายภาพของโครงสร้าง (7-10) จากกรอบแนวคิดในการออกแบบที่ได้จากขั้นตอนการหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุด (topology optimisation) (11) และจากผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะของขั้นตอนวิธีวิวัฒนาการต่างๆ ใน (6,12) กับการออกแบบหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุดของโครงสร้างคานยื่นแบบแผ่นโดยมีหลายเป้าหมายภายใต้เงื่อนไขบังคับต่างๆ ในการออกแบบ ได้แสดงให้เห็นว่า วิธี MOPBIL มีสมรรถนะในการค้นหาผลเฉลยของปัญหาการออกแบบหลากหลายรูปแบบ

ดังนั้นบทความนี้จึงได้นำเสนอการประยุกต์ใช้วิธีเรียนรู้แบบเพิ่มพูนโดยอาศัยกลุ่มประชากร (PBIL) (13) ที่ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อแก้ปัญหาหลายเป้าหมายออกแบบ (MOPBIL) (1, 14) สำหรับหาผลเฉลยของปัญหาการออกแบบ 2 ขั้นตอน ในกระบวนการออกแบบ 2 ขั้นตอนของโครงสร้างแบบแผ่นนี้ นำเสนอเพื่อให้ผู้ออกแบบสามารถดำเนินการออกแบบ เริ่มต้นจากที่ไม่ทราบรูปทรงของโครงสร้างเลย จนได้ชิ้นงานที่พร้อมใช้งานในขั้นตอนที่ 2 โดยขั้นตอนแรกคือ การหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุดหรือขั้นตอนการออกแบบเชิงแนวคิด (15-19) และขั้นตอนที่สองคือ การหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมที่สุดซึ่งเป็นขั้นตอนการปรับปรุงโครงสร้างที่ได้จากขั้นตอนแรกเพื่อเพิ่มสมรรถนะการใช้งานของโครงสร้าง (20) นอกจากนี้ ยังได้ศึกษาถึงผลกระทบที่เกิดจากค่าพารามิเตอร์ของ MPBIL ที่มีต่อผลการออกแบบในขั้นตอนที่ 2

2. วิธีวิจัย

2.1 การหาค่าที่เหมาะสมที่สุดหลายเป้าหมายด้วยขั้นตอนวิธีวิวัฒนาการ

ปัญหาการออกแบบที่มีหลายเป้าหมาย สามารถเขียนอยู่ในรูปแบบทั่วไปได้ ดังนี้

Objective functions

$$\min: f = \{f_1(\mathbf{x}), \dots, f_p(\mathbf{x})\} \quad (1)$$

Subject to

$$g_i(\mathbf{x}) \leq 0$$

$$h_i(\mathbf{x}) = 0$$

เมื่อ $\mathbf{x}$ คือ เวกเตอร์ของตัวแปรออกแบบ

f_i คือ ฟังก์ชันเป้าหมาย

g_i คือ เงื่อนไขบังคับแบบอสมการ

h_i คือ เงื่อนไขบังคับแบบสมการ

ผลลัพธ์ที่ได้จากสมการที่ 1 เรียกว่าขอบหน้าพารето หรือเซตของผลเฉลยที่ไม่ถูกรอบงำ ดังแสดงในรูปที่ 1

วิธี MOPBIL ในบทความนี้ ใช้หลักการวิวัฒนาการบนพื้นฐานของพารето (Pareto-based method) คือ ในแต่ละรอบการคำนวณ (generation) ขณะที่ชุดประชากรใหม่ถูกสร้างขึ้น เซตผลเฉลยที่ไม่ถูกรอบงำจะถูกจัดกลุ่มระหว่างจำนวนสมาชิกของประชารนั้นๆ (หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ผลเฉลยพารโตเฉพาะที่” (local Pareto solutions)) หลังจากนั้นจะถูกนำไปดำเนินการในรอบการคำนวณครั้งต่อไปจนกระทั่งลู่เข้าหาคำตอบ

$$HV = \bigcup_{i \in A} V_i \quad (2)$$

ในการศึกษานี้จะใช้ค่า hypervolume (HV) หรือค่าการครอบครองพื้นที่เป้าหมาย เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาการลู่เข้าสู่คำตอบดังรูปที่ 2 (6) ซึ่งสามารถคำนวณได้ตามสมการที่ 2

โดยที่ HV คือ ค่า hypervolume

V_i คือ ปริมาตรของ hypercube ที่ถูกสร้างขึ้นด้วยผลเฉลยที่ไม่ถูกรอบงำแต่ละตัวกับ จุดอ้างอิง O' และเซต S ซึ่งเขียนแทนด้วย $H(S, O')$

การประยุกต์ใช้ วิธี MOPBIL กับการออกแบบหารูปร่างเหมาะที่สุดของโครงสร้างคานยื่นแบบแผ่นรับแรงที่ปลายคานในบทความนี้ มี 2 ขั้นตอน คือ

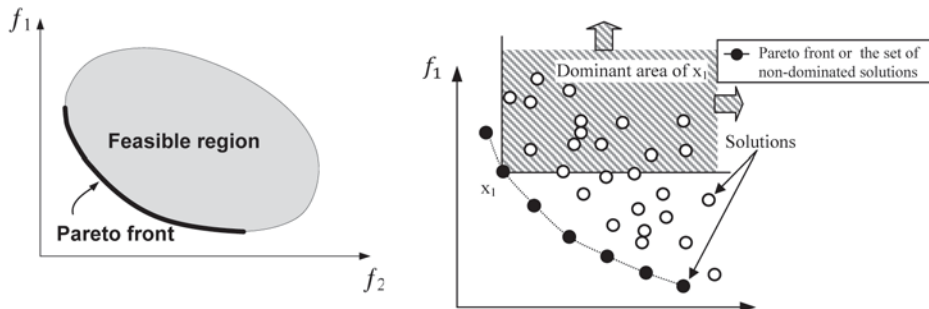
2.2 การหาทอพอโลยีเหมาะที่สุด

2.2.1 ปัญหาออกแบบ

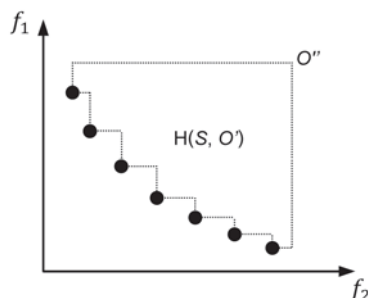
ปัญหาการออกแบบทอพอโลยีเหมาะที่สุด

Objective functions

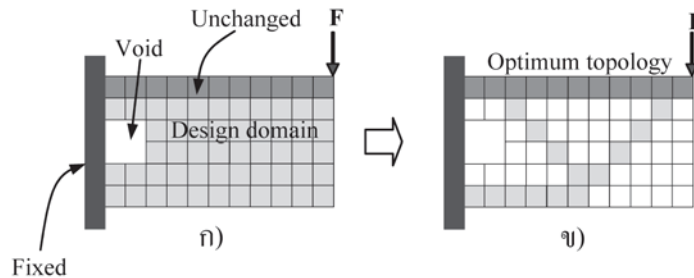
$$\min_x f_w(\rho^{GEF}) \text{ \& } \min_x f_c(\rho^{GEF}) \quad (3)$$

รูปที่ 1 ตัวอย่างขอบหน้าพารโตหรือเซตของผลเฉลยที่ไม่ถูกรอบงำของปัญหาที่มีสองเป้าหมายออกแบบ

รูปที่ 2 รูปแบบของการพิจารณาค่า HV

รูปที่ 3 แสดงตัวอย่างรูปแบบการหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุดของโครงสร้าง

- ก) การแบ่งเอลิเมนต์บนโดเมนการออกแบบ และบริเวณที่กำหนดให้ไม่มีการเปลี่ยนแปลงระหว่างการดำเนินการหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุด
- ข) โครงสร้างทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุด

subject to

$$0.4 - r \leq 0$$

$$r - 0.6 \leq 0$$

$$\sigma_{von} - \sigma_y \leq 0$$

$$\rho_i \in \{0.000001m, 0.01m\}$$

เมื่อ f_w คือ น้ำหนักของโครงสร้าง และ f_c คือ ค่าความหยุ่น (compliance) ของโครงสร้าง คำนวณได้ดังสมการที่ 4

$$f_c(\rho^{GEF}) = \mathbf{d}^T \mathbf{K} \mathbf{d} = \sum_{i=1}^N \rho_i \mathbf{d}_i^T \mathbf{k}_i \mathbf{d}_i \quad (4)$$

เมื่อ d และ d_i คือ ระยะขจัดรวมของระบบ และระยะขจัดของเอลิเมนต์ ตามลำดับ

$\mathbf{K}$ และ $\mathbf{k}_i$ คือ สติเฟนสมทริกซ์รวมของระบบ และ สติเฟนสมทริกซ์ของเอลิเมนต์ ตามลำดับ

N คือ จำนวนเอลิเมนต์ของโครงสร้าง

ρ_i คือ ความหนาของเอลิเมนต์พื้นหรือไฟไนต์เอลิเมนต์

ส่วน ρ^{GEF} คือ เวกเตอร์ของตัวแปรออกแบบหรือความหนาแน่นเทียม (pseudo-densities) ของเอลิเมนต์ สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน (15) $r = m(\rho^{GEF})/m(\rho^*)$ คือ อัตราส่วนของมวลของโครงสร้างจาก ผลเฉลย ρ^{GEF} ต่อ มวลสูงสุดของโครงสร้าง ρ^* (มวลของโดเมนการออกแบบ เริ่มต้นก่อนเข้าสู่กระบวนการออกแบบ) σ_{von} คือ von mises stress σ_y คือ yield stress โดยที่ฟังก์ชันเป้าหมายแรกใช้เพื่อลดน้ำหนักและราคาของวัสดุที่ใช้ในการสร้างชิ้นงาน

ส่วนฟังก์ชันเป้าหมายที่สองใช้ในการเพิ่มความแข็งแรงหรืออีกนัยหนึ่งเป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือ (reliability) ของโครงสร้าง

2.2.2 ตัวแปรออกแบบ

ในการหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุด โดยทั่วไปแล้วจะกำหนดโดเมนการออกแบบ และหลังจากนั้นทำการแบ่งโดเมนออกเป็นเอลิเมนต์เล็กๆ ดังรูปที่ 3 ก) โดยที่ตัวแปรออกแบบคือความหนาของเอลิเมนต์เหล่านั้น เมื่อสิ้นสุดกระบวนการออกแบบและได้ผลเฉลยที่เหมาะสมที่สุด (optimum solution) จากสมการที่ 3) เอลิเมนต์ใดที่มีค่าตัวแปรออกแบบหรือความหนาสูง ($\rho_i = 0.01m$) จะกลายเป็นเนื้อวัสดุ ส่วนเอลิเมนต์ที่มีค่าความหนาต่ำ ($\rho_i = 0.000001m$) จะกลายเป็นรูบนโครงสร้าง ดังรูปที่ 3 ข) ตัวแปรออกแบบในขั้นตอนนี้คือความหนาของเอลิเมนต์ และเนื่องจากจำนวนตัวแปรที่ใช้ออกแบบเพื่อหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุดของโครงสร้างนั้นมีจำนวนมาก (เท่ากับจำนวนเอลิเมนต์ที่ใช้วิเคราะห์) ทำให้การประยุกต์ใช้ขั้นตอนวิธีวิวัฒนาการกับปัญหาการหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุดไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ด้วยเหตุนี้จึงเพิ่มกระบวนการเชิงตัวเลขพิเศษเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการหาคำตอบ คือ การกรองเอลิเมนต์พื้น (Ground Element Filtering, GEF) (1, 15) ซึ่งเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากในการลดจำนวนตัวแปรออกแบบพร้อมกันนั้นยังสามารถป้องกันการเกิดตาหมากรุกบนทอพอโลยีของโครงสร้างได้ในขณะเดียวกัน ดังนั้นในขั้นตอนการหารอบแนวคิดในการออกแบบหรือการหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุด ด้วยขั้นตอนวิธีวิวัฒนาการแบบ

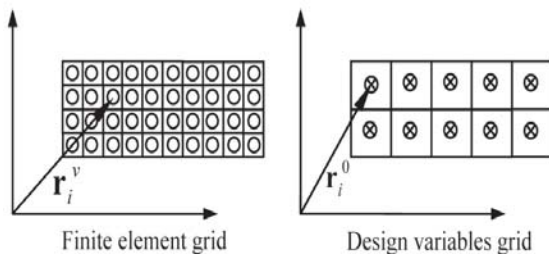
หลายเป้าหมายนี้ จึงประยุกต์ใช้ร่วมกับวิธี GEF และคำนวณได้ดังสมการที่ 5

$$\rho = CA^{-1} \rho^{GEF} = T \rho^{GEF} \quad (5)$$

เมื่อ ρ คือ เวกเตอร์ของความหนาของเอลิเมนต์พื้นหรือไฟไนต์เอลิเมนต์ (กริดละเอียด) สำหรับวิเคราะห์โครงสร้าง

ρ^{GEF} คือ เวกเตอร์ของตัวแปรออกแบบ (กริดหยาบ) หรือความหนาแน่นเทียม ส่วนเมตริกซ์แปลงค่า T สามารถคำนวณได้จากสมการที่ 6 (15) (ดังรูปที่ 4)

$$T = CA^{-1} \quad (6)$$

รูปที่ 4 กริดหยาบและกริดละเอียดสำหรับ GEF

$$\text{เมื่อ } A = [a_{ij}]_{m \times m} = [f(d(r_i^0, r_j^0))] = [f(d_{ij})]$$

$$C = [c_{ij}]_{n \times m} = [f(d(r_i^v, r_j^0))] = [f(d_{kj})]$$

$$d_{ij} = d(r_i, r_j) = \sqrt{(r_i - r_j)^T (r_i - r_j)}$$

$f(d_{ij})$ คือ kernel function ของตัวแปร d_{ij} ในที่นี้คือ

$$f(d_{ij}) = d_{ij}$$

เมื่อได้ผลเฉลยเบื้องต้นของการออกแบบจากขั้นตอนแรกแล้ว หลังจากนั้น ทอพอโลยีของโครงสร้างจะถูกนำเข้าสู่วิธีขั้นตอนที่ 2 เพื่อปรับปรุงสมรรถนะของโครงสร้างที่ได้คือ

เมื่อได้ผลเฉลยเบื้องต้นของการออกแบบจากขั้นตอนแรกแล้ว หลังจากนั้น ทอพอโลยีของโครงสร้างจะถูกนำเข้าสู่วิธีขั้นตอนที่ 2 เพื่อปรับปรุงสมรรถนะของโครงสร้างที่ได้คือ

2.3 การหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมที่สุด

2.3.1 ปัญหาการออกแบบ

ปัญหาการออกแบบที่ใช้ในขั้นตอนนี้นี้ยังคงเป็นปัญหาการออกแบบเช่นเดียวกับขั้นตอนการหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุด คือ

Objective functions

$$\min_x f_w(d) \text{ \& } \min_x f_c(d) \quad (7)$$

subject to

$$\sigma_{von} - \sigma_y \leq 0$$

$$f_c - 2f_{c,min} \leq 0$$

เมื่อ $f_{c,min}$ คือ ค่าเริ่มต้นต่ำสุดของความหยาบ ได้จากการวิเคราะห์โครงสร้างเริ่มต้นก่อนเข้ากระบวนการ และ d คือ เวกเตอร์ของตัวแปรออกแบบหรือพิกัดตำแหน่งที่ใช้สร้างเส้นโค้งแบบ cubic spline

2.3.2 ตัวแปรออกแบบ

การกำหนดตัวแปรออกแบบในขั้นตอนนี้เพื่อปรับปรุงหาขนาดและรูปร่างของโครงสร้างจากขั้นตอนการหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุด ดังนั้น พิกัดและตำแหน่งของตัวแปรออกแบบจึงอยู่ในกรอบโครงสร้างทอพอโลยีที่ได้ และเนื่องจากเลขไบนารี (เลข '0' และ '1') ซึ่งเป็นตัวดำเนินการวิวัฒนาการของวิธี MOPBIL แต่ค่าตัวแปรออกแบบที่ใช้เป็นเลขจำนวนจริง ดังนั้น จึงต้องแปลงเลขไบนารี เป็นเลขจำนวนจริงในช่วงออกแบบก่อน

ค่าคุณสมบัติทางกายภาพของโครงสร้างที่ใช้เป็นเป้าหมายออกแบบและเงื่อนไขในการออกแบบทั้ง 2 ขั้นตอนนี้ ได้จากโปรแกรมวิเคราะห์ไฟไนต์เอลิเมนต์

2.4 วิธีเรียนรู้แบบเพิ่มพูนโดยอาศัยกลุ่มประชากรแบบหลายเป้าหมาย (MOPBIL)

วิธี MOPBIL เป็นวิธีที่ใช้ประชากรเลขไบนารีในการหาผลเฉลยที่เหมาะสมที่สุดและใช้เวกเตอร์ของความน่าจะเป็นมากกว่าหนึ่งเวกเตอร์ ซึ่งเรียกว่าเมตริกซ์ของความน่าจะเป็น (probability matrix) เขียนแทนด้วย P ในขั้นตอนเริ่มต้น เอลิเมนต์ทุกเอลิเมนต์ของเมตริกซ์ของความน่าจะเป็นจะถูกตั้งค่าเป็น 0.5 ซึ่งหมายความว่ามีการกระจายตัวเลข "0" และ "1" ในแนวคอลัมน์ของประชากร (ที่มีผลเฉลยอยู่ในแนวแถว) ให้มีจำนวนเท่ากัน โดยกำหนดให้ N คือจำนวนผลเฉลยในประชากร / คือจำนวนเวกเตอร์ของความน่าจะเป็นที่ต้องการใช้และ n คือความยาวของตัวเลขฐานสองสำหรับผลเฉลยใดๆ ดังนั้นเมตริกซ์ของความน่าจะเป็นจะมีขนาดเป็น $l \times n_b$ โดยที่แต่ละแถวของเมตริกซ์คือเวกเตอร์ของความน่าจะเป็นย่อยที่ใช้ในการผลิตประชากรย่อยเป็นจำนวน N/l ผลเฉลย การผลิตประชากรในแต่ละ

รอบของการคำนวณ (iteration) จะได้จากการรวมกลุ่มประชากรย่อย I กลุ่มเข้าด้วยกัน จากนั้นทำการหาค่าของฟังก์ชันเป้าหมายของผลเฉลยในกลุ่มประชากรที่สร้างขึ้นมา ขั้นตอนต่อมาคือ การคัดสรรผลเฉลยที่ไม่ถูกครอบงำ (non-dominated sorting) จากการรวมกลุ่มของประชากรชุดใหม่ที่ได้กับผลเฉลยที่ไม่ถูกครอบงำในรอบการคำนวณที่ผ่านมา หลังจากนั้นทำการปรับปรุงเมตริกซ์ของความน่าจะเป็น โดยใช้ผลเฉลยที่ไม่ถูกครอบงำในการแปลงค่าเอลิเมนต์ของเมตริกซ์ สำหรับแถวที่ i^{th} ของเมตริกซ์ เราสามารถคำนวณค่าใหม่ของเอลิเมนต์ของ P ได้ตามสมการที่ 8 (1, 6)

$$P_{ij}^{\text{new}} = P_{ij}^{\text{old}} (1 - L_R) + \bar{b}_j L_R \quad (8)$$

เมื่อ $L_R \in [0, 1]$ เรียกว่าค่าอัตราการเรียนรู้ (learning rate) $\bar{b}_j$ คือ เอลิเมนต์ที่ j^{th} ของผลเฉลยที่เป็นเลขฐานสอง และเราสามารถปรับปรุงค่าเมตริกซ์ของความน่าจะเป็นด้วยกระบวนการมิวเทชัน (mutation) ดังนี้

$$P_{ij}^{\text{new}} = P_{ij}^{\text{old}} (1 - m_s) + \text{rand} \cdot (0 \text{ or } 1) \cdot m_s \quad (9)$$

เมื่อ m_s คือ ค่าการเลื่อนของการเปลี่ยนแปลง โอกาสในการประยุกต์ใช้สมการนี้ถูกกำหนดโดยความน่าจะเป็นของการเกิดการมิวเทชัน เช่นเดียวกับในกรณีของขั้นตอนวิธีเชิงพันธุกรรม (genetic algorithms) ขั้นตอนการดำเนินการของวิธี MOPBIL ครุรายละเอียดได้ใน (1, 6)

บทความนี้จะใช้ค่า hypervolume (3-4, 8) ในการพิจารณาเกณฑ์การเข้าสู่ของขอบหน้าพารетоหรือค่าการครอบครองพื้นที่ในการออกแบบ ในวิธี MOPBIL สำหรับหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุดนี้ จะใช้กลุ่มตัวแปรออกแบบที่เป็นเลขไบนารีสตริง (binary string: 0 หรือ 1) โดยกำหนดให้เมตริกซ์ความเป็นไปได้ของการเกิดกลุ่มประชากร P ขนาด 10×140 จำนวนประชากร = 50 อัตราการเกิดมิวเทชัน = 0.05 และ $m_s = 0.2$ และในส่วนขั้นตอนการหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมที่สุด กลุ่มตัวแปรออกแบบจะใช้เลขจำนวนจริง ที่ได้จากการแปลงเลขไบนารีสตริงซึ่งเป็นตัวแปรดำเนินการในขั้นตอนวิวัฒนาการเป็นเลขจำนวนจริงที่ใช้ออกแบบ

พร้อมกันนั้น เพื่อศึกษาผลกระทบของการตั้งค่าพารามิเตอร์ของวิธี MOPBIL จึงได้กำหนดค่าอัตราการเกิด

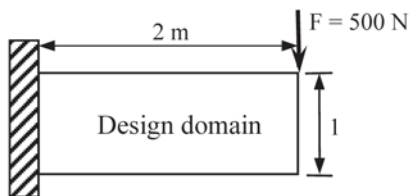
มิวเทชัน ที่ 0.05, 0.10 และ 0.90 เป็นกรณีทดสอบ และทุกกรณีทดสอบกำหนดให้ค่า $m_s = 0.2$ และแบบตัวแปรดำเนินการเป็นเลขฐานสอง โดยที่ทั้ง 3 กรณีทดสอบ กำหนดให้จำนวนประชากร = 50 เมตริกซ์ความเป็นไปได้ของการเกิดกลุ่มประชากร P ขนาด 10×140 และทั้ง 2 ขั้นตอนกำหนดให้ขนาดของเมตริกซ์เก็บผลเฉลยของพารето คือ 150 ในขั้นตอนการหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุดนั้น วิธี MOPBIL จะดำเนินการหาผลเฉลย 1 ครั้ง เพื่อค้นหาผลเฉลยพารетоของการออกแบบทอพอโลยี โดยมีจำนวนรอบในการคำนวณ 200 รอบ และในขั้นตอน การหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมที่สุด จะดำเนินการหาผลเฉลย 5 ครั้ง ของแต่ละกรณีทดสอบ (เพื่อทดสอบความคงเส้นคงวา (consistency) ของวิธี MOPBIL กับการออกแบบในขั้นตอนนี้) และจำนวนรอบในการคำนวณคือ 200 รอบ

2.5 แบบจำลองโครงสร้างที่ใช้ในการทดสอบ

แบบจำลองโครงสร้างที่ใช้ในการทดสอบเป็นโครงสร้างคานยื่นแบบแผ่นรับแรงที่ปลายคาน ดังรูปที่ 5 โดยมีคุณสมบัติของวัสดุดังนี้ young modulus, $E = 210 \text{ GPa}$, Poisson's ratio, $\nu = 0.3$, yield stress, $\sigma = 250 \text{ MPa}$ ส่วนแรงภายนอกคือ $F = 500 \text{ N}$ และความหนา $t \in \{0.00 \text{ m}, 0.01 \text{ m}\}$ การกำหนดความหนาต่ำสุดเท่ากับ 0.00 เพราะมีความต่อเนื่องของโครงสร้างจากขั้นตอนการหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุดแล้ว สำหรับการวิเคราะห์ด้วยระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์ เลือกใช้เอลิเมนต์ ชนิด 4 เหลี่ยม 4 โหนด กับทั้ง 2 ขั้นตอนออกแบบ และกระบวนการหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุดนั้น จะแบ่งเอลิเมนต์ของโครงสร้างด้วย วิธีการกรองเอลิเมนต์พื้น โดยมีกริดละเอียดสำหรับวิเคราะห์ไฟไนต์เอลิเมนต์คือ 32×16 เอลิเมนต์ ซึ่งได้จากกริดหยาบหรือความหนาแน่นเพิ่ม สำหรับตัวแปรออกแบบที่มีความละเอียดเท่ากับ 16×8 เอลิเมนต์ ซึ่งสามารถลดตัวแปรออกแบบได้ถึง 57% ส่วนการแบ่งเอลิเมนต์ของโครงสร้างในขั้นตอนการหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมที่สุดนั้น เพื่อความสะดวกจะทำการแบ่งแบบ free mesh เนื่องจากรูปแบบโครงสร้างมีการเปลี่ยนแปลงทุกรอบการคำนวณ ตามค่าของตัวแปรออกแบบหรือพิกัดที่ใช้สร้างรูปร่างของโครงสร้าง ซึ่งต่างจากขั้นตอนการหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุด ที่มีจำนวนเอลิเมนต์ พิกัดตำแหน่งโนดของแต่ละเอลิเมนต์คงที่ตลอดการคำนวณ แต่มีเฉพาะการเปลี่ยนแปลงความหนาของแต่ละ

ละเอียดย่อยที่ใช้เป็นตัวแปรออกแบบเท่านั้น

การแบ่งแบบ Free mesh นี้มีขนาดเอลิเมนต์ (element size) ที่เล็กกว่าขนาดเอลิเมนต์ของกริด 32×16 ที่ใช้สำหรับ topology optimization ซึ่งหมายความว่า free mesh ให้ความแม่นยำในการทำนายผลมากกว่า อย่างไรก็ตามในขั้นตอนของ topology optimization ซึ่งจัดว่าเป็น concept design หรือเป็นขั้นตอนแรกๆ ของการออกแบบ การคำนวณไฟไนต์เอลิเมนต์อาจไม่จำเป็นต้องมีความแม่นยำสูงมากก็ได้ จึงสามารถใช้กริดขนาด 32×16 ได้ ส่วนการออกแบบ shape and sizing optimization เป็นขั้นตอนท้ายๆ จึงต้องใช้ความ

รูปที่ 5 แบบจำลองโครงสร้างที่ใช้ทดสอบ

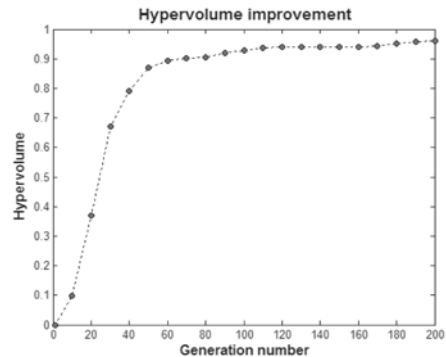
ละเอียดของเอลิเมนต์สูง

3. ผลการทดสอบและการอภิปราย

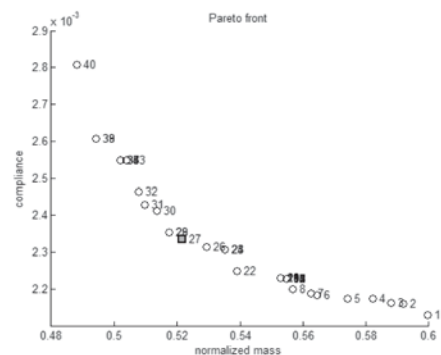
3.1 การหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุด

แบบจำลองโครงสร้างที่เหมาะสมที่สุดในขั้นตอนของการออกแบบตามแนวคิด หรือการหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุด และขอบหน้าพารโตที่ได้ นั้น จะพิจารณาจากค่า hypervolume (HV) ที่ได้ โดยที่ค่า hypervolume ที่สูงกว่าหมายถึงการสู่เข้าหาผลเฉลยที่ดีกว่า จากรูปที่ 6 จะเห็นได้ว่าค่า hypervolume เริ่มมีค่าเกือบคงที่ตั้งแต่รอบที่ 120 และในรอบสุดท้าย ค่า hypervolume = 0.9608 โดยได้จากการกำหนดจุดอ้างอิง O' (6) ตามตำแหน่งผลเฉลยที่ให้ค่า f_w และ f_c สูงสุดจากการยูนิเจนเซตผลเฉลยในขอบหน้าพารโตทุกรอบการคำนวณ ซึ่งค่าสูงสุดที่ได้คือ $f_w = 0.7598$ และ $f_c = 0.0079 \text{ N} \cdot \text{m}$ ส่วนกรอบขอบเขตล่างคือ ค่าต่ำสุดที่ $f_w = 0.4629$ และ $f_c = 0.0021 \text{ N} \cdot \text{m}$ จุดอ้างอิงนี้จะใช้เป็นจุดชี้วัดระดับการปรับปรุงค่า hypervolume ของแต่ละรอบการคำนวณ ดังนั้นการกำหนดรอบในการคำนวณที่ 200 รอบ มีค่ามากเพียงพอสำหรับการหาผลเฉลยของขอบหน้าพารโตในรอบที่สู่เข้า

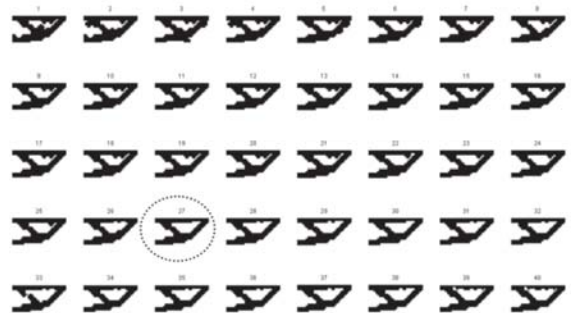
ดังรูปที่ 6 และผลลัพธ์ของขอบหน้าพารโตที่ได้ในรอบการคำนวณที่ 200 รอบ ดังรูปที่ 7 พร้อมทั้งทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุดของโครงสร้าง ดังรูปที่ 8

รูปที่ 6 hypervolume improvement

รูปที่ 7 ขอบหน้าพารโตของโครงสร้างทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุด

รูปที่ 8 โครงสร้างทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุดจากขอบหน้าพารโตในรูปที่ 7

3.2 การหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมที่สุด

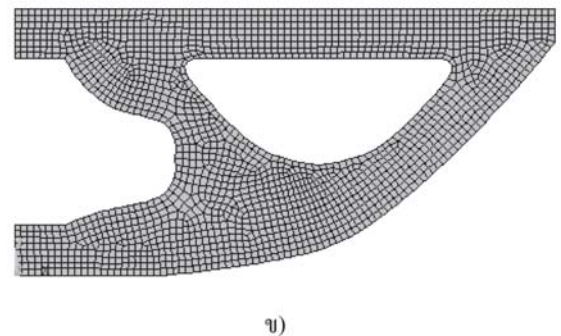
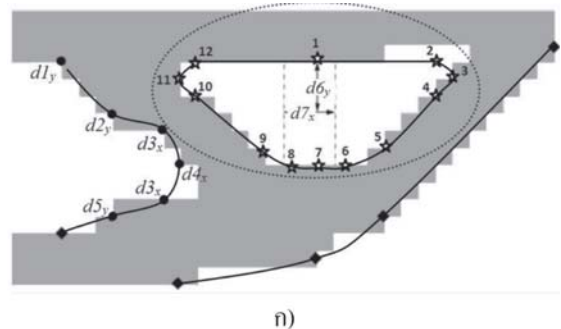
จากรูปที่ 8 จะเห็นว่า เราได้ผลเฉลยทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุดของปัญหาการออกแบบ (สมการที่ 3) หลากหลายรูปแบบจากการรัน MOPBIL เพียงหนึ่งครั้ง เมื่อได้ผลการออกแบบของขั้นตอนแรกแล้ว เลือกผลเฉลยที่เหมาะสมที่สุดจากรูปที่ 8 มาหนึ่งค่า จากนั้น นำผลเฉลยที่เลือกไว้เข้าสู่ขั้นตอนที่สองซึ่งเป็นการหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมที่สุดในขั้นตอนนี้เลือกผลเฉลยดังรูปที่ 9 เป็นกรณีทดสอบออกแบบในการเลือกผลเฉลยในขอบหน้าพาเรโตสำหรับออกแบบนั้นขึ้นอยู่กับประเด็นสนใจของผู้ออกแบบ เพราะคำตอบไม่ได้มีคำตอบเดียว เช่น กรณีเลือกโครงสร้างที่มีน้ำหนักเบาสุด (ต้นทุนในการผลิตต่ำ) ก็ต้องแลกมาด้วยโครงสร้างที่มีความหยุ่นตัวสูง ดังนั้นผู้ออกแบบต้องแลกเปลี่ยนหรือประนีประนอม (trade - off) ของเป้าหมายในการออกแบบให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ผู้ออกแบบต้องการมากที่สุด

รูปที่ 9 โครงสร้างทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุดที่ถูกเลือก (ตามรูปที่ 8) เข้าสู่ขั้นตอนการหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมที่สุดโดยมีค่า $f_w = 0.52148$ และ $f_c = 0.0023354 \text{ N} \cdot \text{m}$

จากรูปที่ 10 สัญลักษณ์ คือ พิกัดเริ่มต้นของตัวแปร ตัวแปรออกแบบ θ คือตำแหน่งที่เปลี่ยนแปลงตามสัดส่วนที่ถูกกำหนดโดยตัวแปร $d6_y$ และ $d7_x$ และ $\blacklozenge$ คือตำแหน่งที่ไม่เปลี่ยนแปลงและใช้เป็นพิกัดสร้างรูปร่างบริเวณดังรูปที่ 10 ก) ส่วนเส้นรูปร่างของโครงสร้างระหว่างตัวแปรออกแบบได้จากการประมาณค่าในช่วง (interpolation) ด้วยเส้นโค้งแบบ cubic spline ของแต่ละตัวแปรออกแบบซึ่งให้ลักษณะเส้นรูปร่างที่ต่อเนื่องกันในช่วงระหว่างจุด 2 จุด ทำให้เส้นโค้งในการสร้างรูปร่างของชิ้นงานที่ได้จากการประมาณค่าในช่วงตัวแปรออกแบบดียิ่งขึ้น ส่วนตัวห้อย x และ y หมายถึงการเปลี่ยนแปลงค่าตัวแปรออกแบบหรือตำแหน่งของจุดตามแนวแกน x และ แกน y ตามลำดับ และขนาดช่องว่างช่วงปลายคานบริเวณเส้นประในรูปที่ 10 ก)

จะแปรผันเป็นสัดส่วนที่ถูกกำหนดด้วยตัวแปร และ โดยมีขอบเขตของตัวแปรออกแบบ (boundary constraints): ตามตารางที่ 1 ซึ่งใช้เป็นตัวจำกัดขอบเขตบริเวณที่ต้องเจาะเอาเนื้อวัสดุบนโครงสร้างออกและค่าขอบเขตนี้ต้องอยู่ภายใต้รูปแบบโครงร่างของโครงสร้างทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุดที่ได้ ตัวห้อย x และ y คือ ตัวแปรออกแบบที่เปลี่ยนแปลงได้เฉพาะตามแนวแกน x และ แกน y ตามลำดับ โดยขอบเขตที่กำหนดนี้อยู่ในกรอบพิกัดโครงสร้างทอพอโลยีเพื่อปรับในรายละเอียดของขนาดและรูปร่างของโครงสร้างดังรูปที่ 10

รูปที่ 10 ก) ตัวแปรที่ใช้ผู้ออกแบบพร้อมตำแหน่งพิกัดออกแบบ สำหรับสร้างเส้นโค้งแบบ cubic spline เพื่อหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมที่สุด และ ข) รูปแบบการ mesh ของโครงสร้าง

ผลลัพธ์ที่ได้จากการหาค่าต่ำสุดของน้ำหนักและค่าความหยุ่นของโครงสร้างในการหาคำตอบจำนวน 5 ครั้ง ค่า hypervolume หรือ ค่าการครอบครองเป้าหมายในการออกแบบ จะถูกนำไปเปรียบเทียบกับค่า hypervolume ที่ได้จากขั้นตอนการหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุด ดังตารางที่ 2 โดยช่องแรกคือ ค่า hypervolume ของขอบหน้าพาเรโตจาก

ตารางที่ 1 ขอบเขตของตัวแปรออกแบบ: d (หน่วยเมตร)

b	0.8125	0.6875	0.5625	0.6875	0.3125	0.0625	1.1875
d	$d1_y$	$d2_y$	$d3_x$	$d4_x$	$d5_y$	$d6_y$	$d7_x$
a	0.7500	0.5625	0.5000	0.5625	0.1875	0.2188	1.0000

ตารางที่ 2 ค่า hypervolume จากขั้นตอนการหาทอพอโลยีและการหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมที่สุด

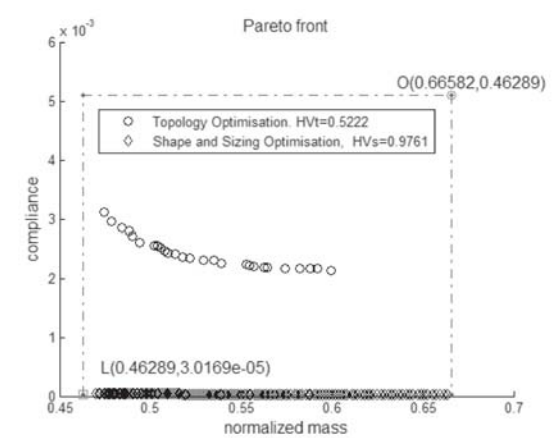
Topology optimization		Shape and sizing optimization		
hypervolume		hypervolume		
0.5222	No.	mutation		
		0.05	0.10	0.90
	1	0.9647	0.9790	0.9682
	2	0.9551	0.9710	0.9814
	3	0.9671	0.9589	0.9771
	4	0.9644	0.9652	0.9635
	5	0.9662	0.9866	0.9761
Mean		0.9635	0.9721	0.9733
Std		0.0048	0.0110	0.0072

ขั้นตอนการหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุดในรอบการคำนวณที่ 200 และ จากขั้นตอนการหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมที่สุดในรอบการคำนวณที่ 200 ของทั้ง 5 ครั้งในการหาคำตอบโดยจุดอ้างอิง O' ได้จากการคัดเลือกผลเฉลยทั้งหมดในขอบหน้าพาเรโตตามตำแหน่งผลเฉลยที่ให้ค่า f_w และ f_c สูงสุดจากผลการยูเนียนเซตผลเฉลยในขอบหน้าพาเรโตของรอบสุดท้ายหรือรอบที่ 200 ของขอบหน้าพาเรโตจากทั้งขั้นตอนการหาทอพอโลยีและขั้นตอนการหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมที่สุด โดยได้ค่าสูงสุดที่ $f_w = 0.66581$ และ $f_c = 0.00509 \text{ N} \cdot \text{m}$ และกรอบขอบเขตล่างคือ $f_w = 0.46289$ และ $f_c = 0.00003 \text{ N} \cdot \text{m}$

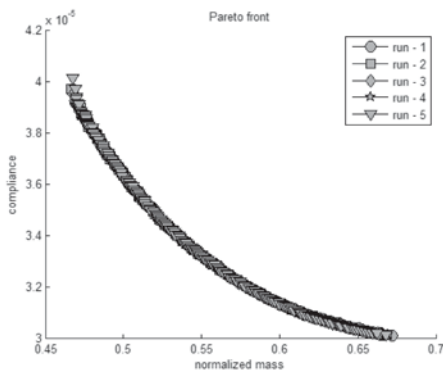
ตารางที่ 3 การจัดอันดับจากข้อมูลในตารางที่ 2 โดยขั้นตอนการทดสอบ t-test

		MOPBIL		
mutation		0.05	0.10	0.90
MOPBIL	0.5	0	0	1
	0.10	0	0	0
	0.90	0	0	0
Sum		0	0	1
Ranking		2	2	1

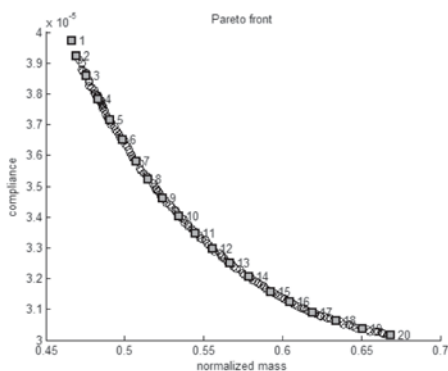
จะเห็นได้ว่าค่า hypervolume ที่ได้จากการปรับปรุงโครงสร้างด้วยขั้นตอนการหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมที่สุดนั้น ได้เพิ่มสมรรถนะในการรับภาระหรือพื้นที่ในการครอบครองเป้าหมายของทั้ง 3 กรณีทดสอบและเมื่อพิจารณาผลลัพธ์จากการตั้งค่าพารามิเตอร์ของอัตราการเกิดมิวเทชัน โดยกำหนดจำนวนครั้งในการหาคำตอบ 5 ครั้ง (ตารางที่ 2) ใน วิธี MOPBIL(0.9) หรือที่ค่าอัตราการเกิดมิวเทชัน = 0.9 ให้ค่า hypervolume เฉลี่ยสูงที่สุดคือ 0.9733 รองลงมาคือ MOPBIL(0.10) และ สุดท้าย คือ MOPBIL(0.05) จากข้อมูลตามตารางที่ 2 นำมาจัดอันดับ ด้วยขั้นตอนการทดสอบ t-test ผลที่ได้แสดงดังตารางที่ 3 เพื่อตรวจสอบว่า ผลของแต่ละคู่ของแต่ละรูปแบบทดสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ เนื่องจากมี MOPBIL อยู่ 3 รูปแบบ จึงมีการเปรียบเทียบกัน 3×3 ชุด จากผลการเปรียบเทียบในตาราง ถ้าวิธีที่ I ดีกว่าวิธีที่ J อย่างมีนัยสำคัญแล้วที่ J และ คอลัมน์ที่ I จะมีค่าเป็น 1 หากไม่เป็นไปตามเงื่อนไขนี้จะมีค่าเป็น 0 จากตารางจะเห็นได้ว่า MOPBIL(0.90) ดีกว่า MOPBIL(0.05) อย่างมีนัยสำคัญเมื่อทำการจัดอันดับ จะได้ MOPBIL(0.90) อยู่ในอันดับที่ 1 ส่วน MOPBIL(0.5) และ MOPBIL(0.10) ถือว่าไม่แตกต่างกัน

รูปที่ 11. ตัวอย่างการหาค่าhypervolume จากตารางที่ 2 ระหว่างขอบหน้าพาเรโตที่ได้จากการหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุดและการหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมที่สุดของ MOPBIL จากค่า mutation=0.90 ของการรันครั้งที่ 5

รูปที่ 12. ผลเฉลยขอบหน้าพาเรโต จาก 5 ครั้ง ในการหาคำตอบของกรณีทดสอบ MOPBIL ที่ค่า mutation=0.90

รูปที่ 13. ขอบหน้าพาเรโตจากการหาคำตอบครั้งที่ 2 ของกรณีทดสอบ MOPBIL ที่ค่า mutation=0.90

อย่างไรก็ตามค่าเฉลี่ยที่ได้จากทั้ง 5 ครั้ง ในการหาคำตอบของแต่ละรูปแบบทดสอบมีค่าที่ใกล้เคียงกัน และเมื่อพิจารณาคุณลักษณะของขั้นตอนวิธีวิวัฒนาการ และจากผลลัพธ์ที่ได้ของแต่ละครั้งในการหาคำตอบจะมีค่าไม่เท่ากันแต่มีค่าที่ใกล้เคียงกัน (6) ดังนั้นจึงสามารถกล่าวได้ว่าการปรับค่าพารามิเตอร์ของอัตราการเกิดมิวเทชันมีผลกระทบต่อสมรรถนะในการหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุดเพียงเล็กน้อยเท่านั้น โดยค่าอัตราการมิวเทชันที่สูงกว่ามีแนวโน้มจะให้ผลดีกว่าเล็กน้อย และเมื่อพิจารณาความสม่ำเสมอในการหาคำตอบ จากรูปที่ 11 ของกรณีทดสอบ MOPBIL (0.90) จะเห็นได้ว่าขอบหน้าพาเรโตเกือบจะเป็นแนวเดียวกัน (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.0072) ซึ่งชี้ให้เห็นถึงสมรรถนะและความคงเส้นคงวา (consistency) ในการหาคำตอบที่สูงของวิธี MOPBIL

4. สรุป

จากการประยุกต์ใช้วิธีเรียนรู้แบบเพิ่มพูนโดยอาศัยกลุ่มประชากรแบบหลายเป้าหมาย หรือ วิธี MOPBIL กับแผนการออกแบบ 2 ขั้นตอนในการออกแบบโครงสร้างคานยื่นแบบแผ่นรับแรงที่ปลายคาน ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนการหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุดและขั้นตอนการหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมที่สุด เพื่อปรับปรุงสมรรถนะในการรับภาระของโครงสร้าง เมื่อพิจารณาจากการเปรียบเทียบค่า hypervolume ของขอบหน้าพาเรโตในรอบสุดท้าย แสดงให้เห็นถึงสมรรถนะในการรับภาระของโครงสร้างเพิ่มขึ้นมาก และจากการตั้งค่าพารามิเตอร์ของอัตราการเกิดมิวเทชันของทั้ง 3 กรณีทดสอบในขั้นตอนการหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมที่สุด มีผลกระทบต่อสมรรถนะในการหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุดเพียงเล็กน้อยเท่านั้น จากค่าตัวบ่งชี้ hypervolume เราสามารถกล่าวได้ว่ากระบวนการออกแบบสองระดับที่นำเสนอ ให้ผลเฉลยการออกแบบที่ดีกว่าการประยุกต์การหาทอพอโลยีที่เหมาะสมที่สุดเพียงขั้นตอนเดียว

5. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้สนับสนุนทุนวิจัยภายใต้โครงการทุนอุดหนุนการวิจัยอาจารย์รุ่นใหม่ และภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น

6. เอกสารอ้างอิง

- (1) Sujin Bureerat. Lecture Notes on Mechanical System Optimisation. Khon Kean University. Thailand. 2002.
- (2) Zitzler E, Thiele L. Multiobjective evolutionary algorithms: A comparative case study and the strength pareto approach. IEEE Tran. on Evolutionary Computation. 1999; 3(4): 257-271.
- (3) Sujin Bureerat, Sungkom Srisomporn. Optimum plate-fin heat sinks by using a multi-objective evolutionary algorithm. Engineering Optimization. 2010; 42: 305-343.
- (4) Sungkom Srisomporn, Sujin Bureerat. Geometrical Design of Plate-Fin Heat Sinks Using Hybridization of MOEA and RSM. IEEE Transaction on Components and Packaging Technologies. 2008; 31(2): 351-359.
- (5) Tawatchai Kunakote, Supachai Sombudha and Sujin Bureerat. Comparative Performance of MOEAs on Topological Design of Plate Structures. 23th ME-NETT Conf., Chiang Mai, Thailand. 2009.
- (6) Tawatchai Kunakote. Multiobjective Structural Topology Optimisation Using Evolutionary Algorithms. The Degree of Doctor of Philosophy, Mechanical Engineering, Khon Kean University. 2011.
- (7) Norapat Noilublao, Sujin Bureerat. Simultaneous topology, shape and sizing optimisation of a three-dimensional slender truss tower using multiobjective evolutionary algorithms. Computers and Structures. 2011; 89: 2531-2538.
- (8) Thein, C.K., Liu, J.-S. Effective structural sizing/shape optimization through optimisation reliability-related multifactor approach. Multidiscipline Modeling in Materials and Structures. 2012; 8(2): 159-177.
- (9) Leandro Fleck Fadel Miguel, Rafael Holdorf Lopez, Leticia Fleck Fadel Miguel. Multimodal size, shape, and topology optimisation of truss structures using the Firefly algorithm. Advances in Engineering Software. 2013; 56: 23-37
- (10) Noilublao, C., Bureerat, S. Topology and sizing optimization of trusses with adaptive ground finite elements using multiobjective PBIL. Advanced Materials Research. 2011; 308-310: 1116-1121.
- (11) N.P. Garcia-Lopez, M. Sanchez-Silva, A.L. Medaglia, A. Chateaufneuf. An improved robust topology optimization approach using multiobjective evolutionary algorithms. Computers and Structures. 2013; 125: 1-10
- (12) Tawatchai Kunakote, Sujin Bureerat. Multi-objective topology optimization using evolutionary algorithms. Engineering Optimization. 2011; 43(5): 541-557.
- (13) Sujin Bureerat, Tawatchai Kunakote. Topological design of structures using population-based optimization methods. Inverse Problems in Science and Engineering. 2006; 14(6): 589-607.
- (14) Sujin Bureerat, Krit Sriworamas. Population-Based Incremental Learning for Multiobjective Optimisation. A. Saad et al. (Eds.): Soft Computing in Industrial Applications, ASC 39; 2007: 223-232.
- (15) Sujin Bureerat, Jumlong Limtragool. Performance enhancement of evolutionary search for structural topology optimization. Finite Elements in Analysis and Design. 2006; 42: 547-566.
- (16) Greiner, D., Hajela. Truss topology optimization for mass and reliability considerations-co-evolutionary

- multiobjective formulations. Structural and multidisciplinary optimization. 2013; 45(1): 589-613.
- (17) Ansols, R., Vegueria, E., Canales, J., Alonso, C. Evolutionary optimization of compliant mechanisms subjected to non-uniform. Finite elements in analysis and design. 2012; 57: 1-14.
- (18) Zou, Z.H., Xie, Y. M., Huang, X. An improved bi-directional evolutionary topology optimization method for frequencies. International journal of structural stability topology optimization method for frequencies. 2010; 10(1): 55-75.
- (19) Zou, Z., Xie, Y. M., Huang, X. Combining genetic algorithms with BESO for topology optimization. Structural and multidisciplinary optimization. 2009; 38(5): 19-20.
- (20) Tawatchai Kunakote and Sujin Bureerat. Surrogate-Assisted Multiobjective Evolutionary Algorithms for Structural Shape and Sizing Optimisation. Mathematical Problems in Engineering. Volume 2013, Article ID 695172, 13 pages.